

Työttömyyden pitkittyminen Pohjois-Pohjanmaalla

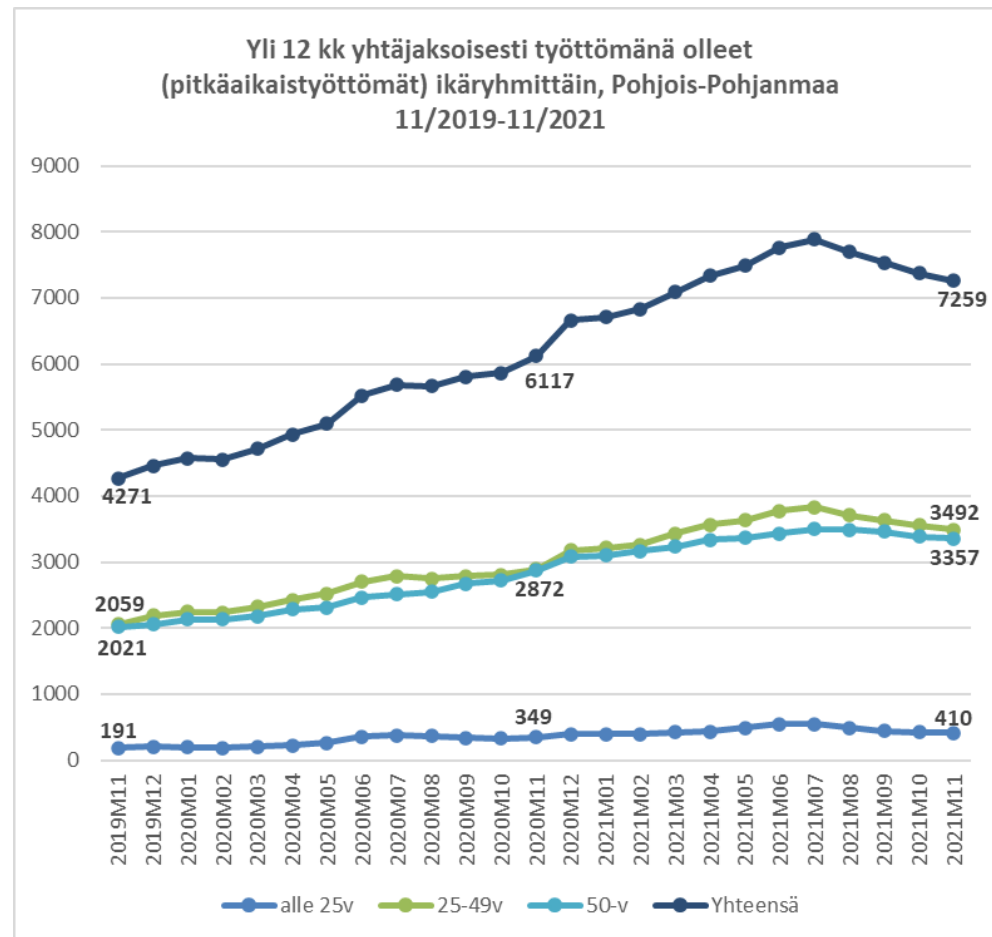
Piia Holappa, työmarkkina-asiantuntija, Tiedolla kohtaantoa (ESR) | 9.2.2022

Työttömät työnhakijat, pitkäaikaistyöttömät* ja kokoaikaisesti lomautetut, Pohjois-Pohjanmaa, 11/2019-11/2021

- Noin puolet työttömien määrän laskusta 11/2020-11/2021 johtuu lomautettujen määrän laskusta.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä lähtenyt laskusuuntaan syksyn 2021 aikana.
- Kuitenkin marraskuussa 2021 kaikista työttömistä työnhakijoista pitkäaikais-työttömiä oli n. **40 %** (vuotta aiemmin 28 %).

Pitkäaikaistyöttömät ikäryhmittäin, Pohjois-Pohjanmaa 11/2019-11/2021

- Kaikissa ikäryhmissä pitkäaikaistyöttömien määrä saavutti huippunsa heinäkuussa 2021, jonka jälkeen määrä on ollut laskusuunnassa.
- Marraskuussa 2021
 - Alle 25v työttömistä 17 % oli pitkäaikaistyöttömiä
 - 25-49-vuotiaista työttömistä 37 %
 - Yli 50-vuotiaista työttömistä 52 %
- Lisäksi rinnasteisia pitkäaikaistyöttömiä* oli marraskuussa 1 998.

Työttömyyden pitkittyminen korona-aikana

- Aikavälillä 04/2020-08/2020 virta yli 6 kk työttömyyteen oli korkealla verrattuna aiempiin vuosiin. Alle puoli vuotta ennen koronakriisiä (10/2019-02/2020) työttömäksi jääneiden työttömyys siis pitkittyi tavallista useammin yli 6 kuukauteen.
- Aikavälillä 08/2020-02/2021 työttömien työnhakijoiden virta yli 12 kk työttömyyteen toisti samaa kaavaa: puolen vuoden jaksolla ennen koronakriisiä (n. 08/2019-02/2020) työttömäksi jääneiden työttömyys pitkittyi tavallista useammin yli 12 kuukauteen.
- → *Niillä, jotka jäivät työttömäksi enintään puoli vuotta ennen koronakriisiä (10/2019-02/2020), oli tavanomaista suurempi riski työttömyyden pitkittymiseen.*
- Toisaalta niistä, jotka jäivät työttömäksi koronakriisin ollessa akuutti (04/2020), vain n. 5 prosentilla työttömyys pitkittyi yli 12 kuukauteen.

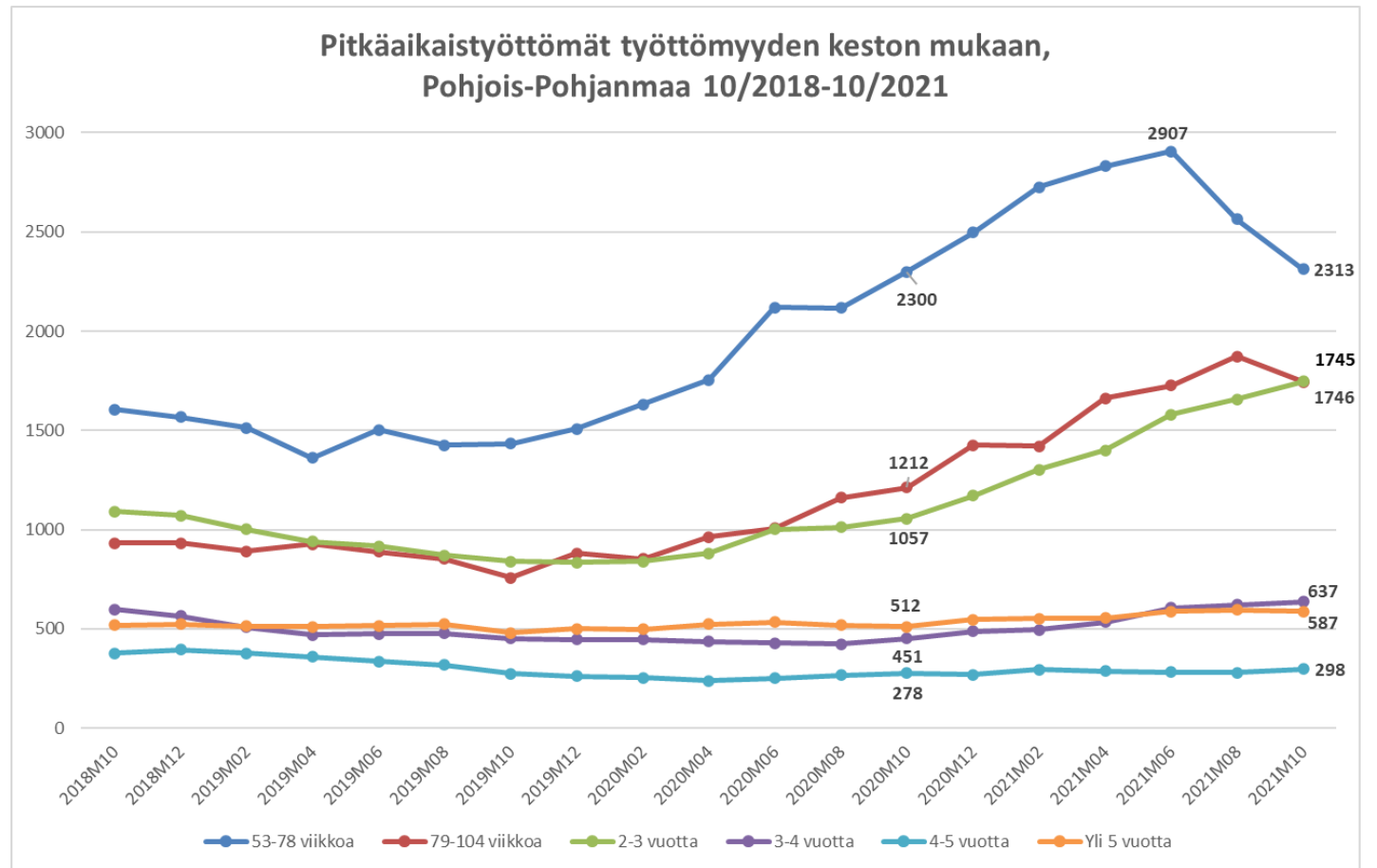
Elokuussa 2020
virta yli 6kk työttömyyteen
35,4 %

Helmikuussa 2021
virta yli 12kk työttömyyteen
17,8 %

Huhtikuussa 2021
virta yli 12kk työttömyyteen
4,7 %

Työttömyyden pitkittyminen korona-aikana

- Virrat yli 6 kk ja yli 12 kk työttömyyteen tasaantuneet v. 2021 loppua kohti. Samalla pitkäaikaistyöttömien kokonaismäärä on laskenut.
- **Jo ennen koronakriisiä** pitkään työttömänä olleiden työttömyysjaksot ovat kuitenkin entisestään pidentyneet.
- 1,5-3 vuotta työttömänä olleiden määrä nousi vuodessa (10/2020-10/2021) yli tuhannella henkilöllä.

1.4.2020-21.10.2020 työttömäksi jääneet ja edelleen 21.10.2021 työttömänä olleet ikäryhmittäin, Pohjois-Pohjanmaa

Ikäryhmä	Yhteensä
alle 25 v	280
25-49 v	1 238
yli 50 v	969
Yhteensä	2 487

- Koronakriisin puhjettua työttömäksi jääneistä noin 2 500 henkilöllä työttömyysjakso oli pitkittynyt yli vuoden mittaiseksi tarkasteluajankohtana 21.10.2021.
- Noin kolmanneksella *kaikista* tarkasteluajankohdan pitkäaikaistyöttömistä (n. 7 300) työttömyysjakso oli siis alkanut korona-aikana.

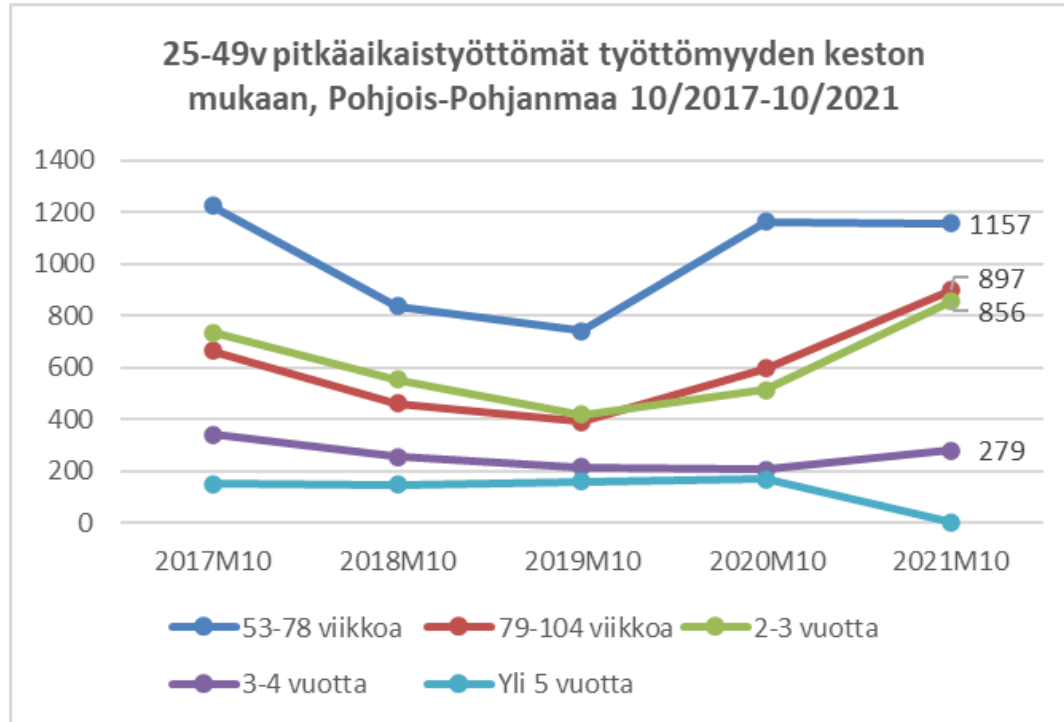
Pitkäaikaistyöttömät ikäryhmittäin ja työttömyyden keston mukaan 10/2017-10/2021

Alle 25-vuotiaiden ikäryhmässä

- Ennen koronakriisiä alle vuoden työttömänä olleiden työttömyysjaksot pidentyneet korona-aikana tavallista useammin. Tämä näkyy 1-1,5 vuotta työttömänä olleiden määrän nopeana kasvuna.
- Vuoden 2021 aikana yhä useampi työttömyys myös pitkittyi 1,5-3 vuoteen.

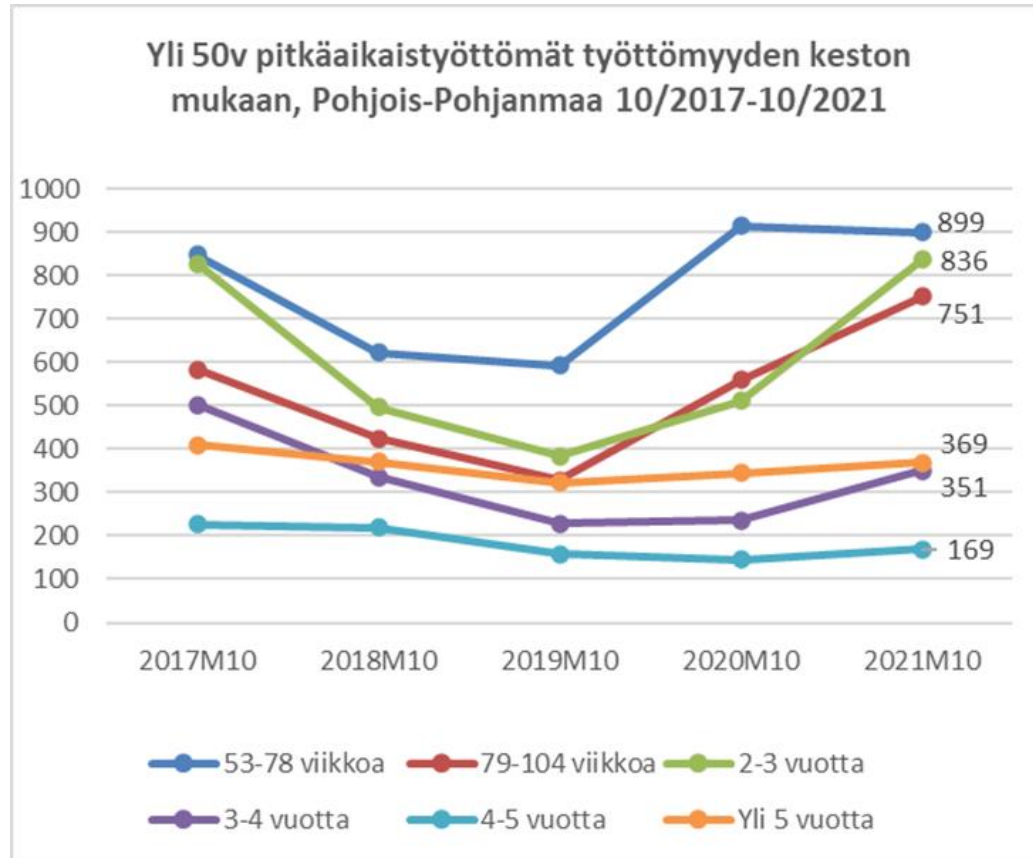
Pitkäaikaistyöttömät ikäryhmittäin ja työttömyyden keston mukaan 10/2017-10/2021

25-49-vuotiaiden ikäryhmässä

- 1,5-3 vuotta työttömänä olleiden määrä noussut korona-aikana yli v. 2017 tason
- 3-4 vuotta työttömänä olleiden määrä nousi hieman v. 2021
- Yli 5 vuotta työttömänä olleiden määrä tippunut lähelle nollaa v. 2021 aikana

Pitkäaikaistyöttömät ikäryhmittäin ja työttömyyden keston mukaan 10/2017-10/2021

Yli 50-vuotiaiden ikäryhmässä

- V. 2017-2019 nähty pitkäaikaistyöttömien määrän selkeä laskusuunta kääntyi korona-aikana nousuun
- Erityisesti tässä ikäryhmässä on nähtävissä, että jo ennen koronakriisiä pitkään työttömänä olleiden työttömyysjaksot pidentyivät entisestään

Ammattiryhmiä, joissa työttömyys pitkittynyt korona-aikana

Ammattiluokitus	Ammattinimike	Hiö
X211	Ei ammattia	350
5223	Myyjät	117
X212	Ammatti ei tiedossa	100
4120	Yleissihteerit	73
5321	Lähihoitajat	61
8332	Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat	55
9112	Toimisto- ja laitossiivoojat ym.	49
7115	Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät	47
5120	Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät	46
5311	Lastenhoitotyöntekijät	45
7111	Talonrakentajat	38
5153	Kiinteistöhuollon työntekijät	37

- Tarkastelussa ammattiryhmät, joissa oli eniten sellaisia työttömiä työnhakijoita, jotka
 - jäivät työttömäksi aikavälillä 1.4.2020-21.10.2020 ja
 - olivat edelleen 21.10.2021 työttömänä.

Ammattiryhmät, joissa työttömyysjaksot usein pitkittyneet sekä ennen koronakriisiä että sen aikana*

- X211 Ei ammattia
- 5223 Myyjät
- 4120 Yleissihteerit
- 9112 Toimisto- ja laitossiivoojat ym.
- 8332 Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat
- 5321 Lähihoitajat
- 7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät
- 7111 Talonrakentajat
- 5311 Lastenhoitotyöntekijät
- 9412 Avustavat keittiötyöntekijät
- 7421 Elektroniikka- ja automaatiolaitteiden asentajat ja korjaajat
- 7231 Moottoriajoneuvojen asentajat ja korjaajat
- 7411 Rakennussähköasentajat
- 8212 Sähkö- ja elektroniikkalaitteiden kokoonpanijat
- 9333 Rahdinkäsittelijät, varastotyöntekijät ym.

Ammattiryhmät, joissa työttömyysjaksot pitkittyneet erityisesti korona-aikana*

- 5312 Koulunkäyntiavustajat
- 5322 Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)
- 7522 Huonekalupuusepät ym.
- 3221 Sairaanhoitajat ym.
- 8331 Linja-auton- ja raitiovaunukuljettajat
- 2511 Sovellusarkkitehdit
- 5142 Kosmetologit ym.
- 8160 Elintarviketeollisuuden prosessityöntekijät
- 5153 Kiinteistöhuollon työntekijät

Avointen työpaikkojen ja työssä olevien työnhakijoiden määrien* kehitys eräissä ammateissa, joissa työttömyys pitkittynyt erityisesti korona-aikana

• Koulunkäyntiavustajat

- V. 2021 aikana kysyntä oli suurempaa verrattuna aiempiin vuosiin; haussa keskimäärin 80 paikkaa kuussa
- Työssä olevien työnhakijoiden määrä kasvoi v. 2020 aikana, mutta tasaantui v. 2021
- Paikat pääosin täytetty

• Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)

- V. 2021 satoja avoimia paikkoja enemmän kuin aiempina vuosina; haussa keskimäärin 200 paikkaa kuussa
- Työssä olevien työnhakijoiden määrä laskenut v. 2020-2021 aikana
- Paikkoja jäänyt usein myös kokonaan täyttymättä

• Sairaanhoidajat ym.

- Kysyntä kasvussa v. 2020-2021 aikana; v. 2021 haussa keskimäärin 360 paikkaa kuussa
- Työssä olevien työnhakijoiden määrä kasvoi v. 2020, mutta tasaantui v. 2021
- Paikat pääosin täytetty

• Sovellusarkkitehdit

- Tavallisesti ko. ammattiryhmän osajia haetaan muutoin kuin ilmoittamalla paikka TE-toimistoon. V. 2021 aikana TE-toimistoakin käytettiin aktiivisesti hakuväylänä; haussa keskimäärin 13 paikkaa kuussa.
- Työssä olevien hakijoiden määrä kasvoi v. 2020, mutta tasaantui v. 2021
- Paikat pääosin täytetty

Ammattiryhmät, joissa avoimia työpaikkoja* jäänyt usein täyttymättä korona-aikana

- **RAVINTOLA-ALA**
5120 Ravintola- ja suurtaloustyöntekijät
5131 Tarjoilijat
9412 Avustavat keittiötyöntekijät
- **SOSIAALI- JA TERVEYSALA**
5321 Lähihoitajat
5322 Kodinhoitajat (kotipalvelutoiminta)
- **KAUPAN ALA**
5223 Myyjät
- **TEOLLISUUS**
7223 Koneenasettajat ja koneistajat
- **RAKENNUSALA**
7111 Talonrakentajat
7114 Betonirakentajat ja raudoittajat
7115 Kirvesmiehet ja rakennuspuusepät
7119 Muut rakennustyöntekijät
7126 Putkiasentajat
- **KIINTEISTÖ- JA PUHTAANAPITOALA**
8157 Pesulatyöntekijät
9112 Toimisto- ja laitossiivoajat ym.
- **KULJETUSALA**
8332 Kuorma-auton ja erikoisajoneuvojen kuljettajat

Avoimet työpaikat kuukauden lopussa, Pohjois-Pohjanmaa 11/2019-11/2021

- TE-toimistoon ilmoitettujen avointen työpaikkojen määrässä erittäin positiivista kehitystä vuoden 2021 aikana.
- Marraskuun 2021 lopussa oli avoimena **yli 1 700 paikkaa enemmän** kuin kaksi vuotta aiemmin.
- Syksyn 2021 aikana avoinna olleet työpaikat on myös **saatu täytettyä useammin** kuin alkuvuoden aikana.
- *Huom. Kaikista avoimista työpaikoista arviolta vain noin puolet ilmoitetaan TE-toimistoon.*

Yhteenveto: Työmarkkinoiden muutoksia korona-aikana Pohjois-Pohjanmaalla

- 1. Lomautukset.** Koronakriisin alkuvaiheessa työttömien määrän äkillinen kasvu johtui pitkälti lomautuksista. Työmarkkinoiden elpymiseen vuoden 2021 loppua kohden vaikutti erityisesti lomautusten päättymiset, mutta myös työttömyydestä työllisyyteen siirtymiä alkoi tapahtua enemmän.
- 2. Työttömyyden pitkittyminen.** Koronakriisi muuttaa työttömyyden rakennetta. Yhä useamman työttömyys on pitkittynyt yli puolen vuoden. Jo valmiiksi pitkät työttömyysjaksot pidentyvät entisestään. Pitkittynyt työttömyys korostuu tietyissä matalan koulutustason ammattiryhmissä – näin myös korona-aikana.
- 3. Rajoitusten vaikutukset palvelualoihin.** Vaihtelevat koronarajoitustoimet ja muutokset palveluiden kysynnässä ovat aiheuttaneet lomautuksia ja työttömyyttä erityisesti palveluammateissa. Työttömyys on myös pitkittynyt joissain palveluammateissa erityisesti korona-aikana. Näitä ovat esimerkiksi linja-autonkuljettajat ja kosmetologit.
- 4. Työn kysynnän kasvu.** Avointen työpaikkojen määrä on kasvanut räjähdysmäisesti ensimmäisten sulkutoimien hellitettyä. Paikkoja on jäänyt paljon myös täyttymättä. On mahdollista, että osaajia haetaan yhä enemmän muutoin kuin ilmoittamalla avoimia työpaikkoja TE-toimistoon.

Käsitteet ja selvennykset

- **pitkäaikaistyötön** = yli 12 kk yhtäjaksoisesti työttömänä ollut työnhakija
- **rinnasteinen pitkäaikaistyötön** = viimeisen 16 kk aikana yhteensä vähintään 12 kk työttömänä ollut, mutta ei kuitenkaan yhtäjaksoisesti 12 kk
 - Esim. työllistymistä edistävään palveluun osallistuminen voi väliaikaisesti katkaista työttömyyden kertymän.
- **työttömyyden virta yli 6 kuukauden** = niiden henkilöiden osuus 6 kuukautta ennen tarkasteluajankohtaa työttömiksi jääneistä, jotka olivat tarkasteluajankohtana edelleen työttömänä
 - Esim. ”20 % virta yli 6kk työttömyyteen” tarkoittaa, että niistä työttömistä työnhakijoista, joiden työttömyys alkoi 6 kk ennen tarkasteluajankohtaa, 20 % on edelleen tarkasteluajankohtana työttömänä.
 - Työttömäksi jääneellä tarkoitetaan työttömäksi työnhakijaksi TE-toimistoon ilmoittautunutta.